

Digitalna ekonomija

Dr Miomir Todorović
miomirtodor@gmail.com

Definicija IT

Američka asocijacija za informacione tehnologije

“Izučavanje, dizajn, razvoj, implementacija i podrška ili upravljanje računarskim informacionim sistemima (IS), softverskim aplikacijama i hardverom”

Informacione tehnologije

🕒 Informacione tehnologije su tehnologije čijim se korišćenjem stvaraju uslove i mehanizmi da se znanje u što kraćem vremenu ugrađuje u proces proizvodnje i rade sa znanjem i informacijama.

- računarska tehnologija
- tehnologija obrade podataka
- tehnologija baze podataka
- internet tehnologija
- komunikacione tehnologije
- ...

🕒 Znanje i informacije su elementi sredstava za rad, predmeta rada i živog rada

Informaciona tehnologija (*skraćeno IT*)

termin koji povezuje računare i računarske mreže, hardver i softver, različite aplikacije i servise kao što su:

- elektronska pošta,
- videokonferencije,
- učenje na daljinu i sl.

Informaciona tehnologija se koristi za kreiranje, čuvanje, razmene i korišćenje informacija u različitim formama.

Digitalna ekonomija

Karakteristike:

- Pojačana konkurencija
- Finansijska nestabilnost
- Nesigurnost tržišta

Impeartiv:

- smanjenje troškova-povećanje produktivnosti
- inovativni sadržaji
- nove tehnologije

**Internet tehničko tehnološka osnova
za kreiranje novog poretka**

Digitalna ekonomija

- Umrežena organizacija (networked organization)
- Virtuelna korporacija (virtual corporation)
- Organizacija koja uči (learning organization)
-
- Luda organizacija
- Inteligentno preduzeće (intelligent enterprise)

Digitalna ekonomija

primena digitanih tehnologija (računarskih, telekomunikacionih i multimedijalnih)

- digitalna ekonomija i znanje
- nova ekonomija
- nova politika
- novo društvo

Digitalna ekonomija

- nova paradigma poslovanja
 - Informacija najdrгоценija roba
 - znanje dominantan činilac proizvodnje
- upravljanje znanjem
- intelektualni kapital
 - menadžeri znanja
 - timski rad, kooperativnost
- Infrastruktura za pristup znanju
- Sistem za sakupljanje znanja

Organizacije koje uče

- Sadašnji sistem obrazovanja u krizi
- Learning organization
- Globalna infrastruktura učenja

Digitalna ekonomija

- Karakteristike digitalne ekonomije
 - Globalizacija
 - ✦ Lako naručivanje
 - ✦ Isporuka
 - ✦ plaćanje
 - dostupnost (ceo svet je tržište)
 - CISCO preko dest miliona prometa dnevno preko mreže

Digitalna ekonomija

Umrežavanje

- ☐ veliki sistemi su dislocirani (koriste svoje mreže)
- ☐ Inetrnet - koordinacija i sinhronizacija aktivnosti organizacije

Mobilnost

- ☐ zamena za tipičnu kancelariju (note book računar)

Integracija

- ☐ Coopetition (Cooperation i Competetion) kooperacija + takmičenje

Digitalna ekonomija

Elektronsko poslovanje

☐ Business to consumer

☐ Business to business

- SAD 58 %
- Evropa 30 %
- Japan 4 %
- Ostali 8 %

ŠTA JE E-POSLOVANJE ?

- SVAKO JUTRO KADA SE GAZELA PROBUDI MORA DA TRČI DA JE LAV NE POJEDE.
- SVAKO JUTRO LAV MORA DA TRČI DA BI POJEO GAZELU.
- SVI TRČE – TO JE USLOV OPSTANKA.

Šta je to elektronsko poslovanje

- Kupovina i prodaja proizvoda i usluga preko Interneta ili neke druge telekomunikacione mreže.
- Korišćenje računarske i mrežne tehnologije za promenu lanca snabdevanja i industrijske strukture
- Uključuje i komercijalni i nekomercijalni svet

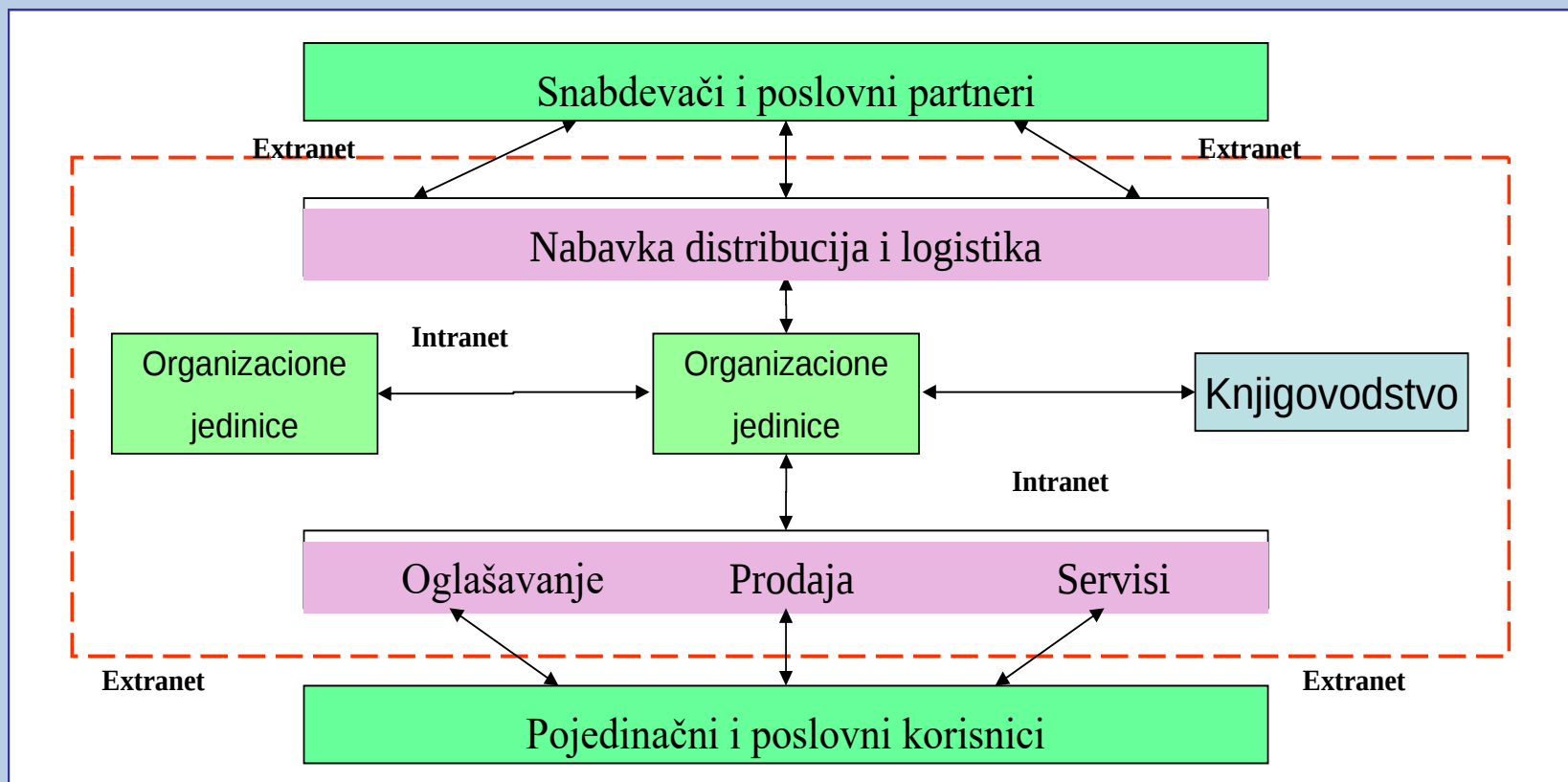
Razvojne faze E-poslovanja

- 1994-1997. Izlazak firme na Internet je ispunjavanje zahteva da se svaka firma pojavi i ima svoju prezentaciju.
- 1997-2000. U ovoj fazi je već moguće kupovanje i prodaja roba i usluga. Osnovni moto je dobiti kupce koje ranije niste poznavali.
- Od 2000 - ? Predstavlja fazu redefinisavanja poslovnih modela i objedinjavanje informacionih sistema -Front office - back office . Profitabilnost se ovde meri ukupnim bruto prihodom.

Intranet-Extranet-Internet

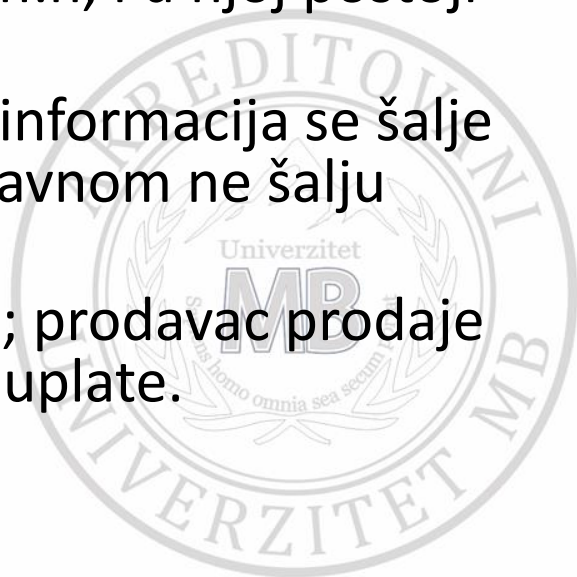
Internet

Internet

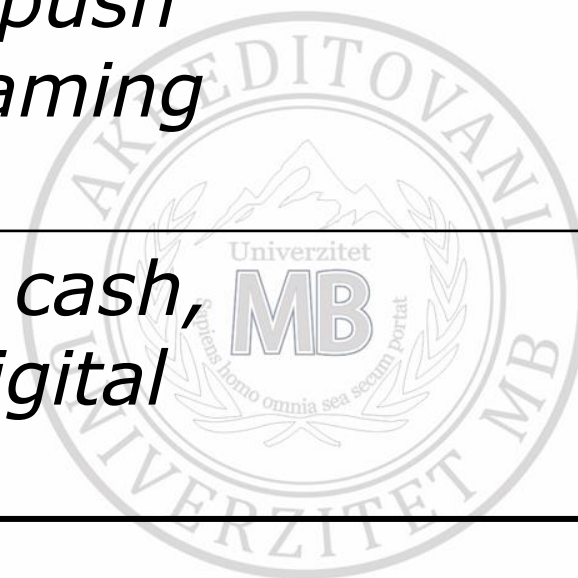
Internet servisi i elektronsko poslovanje

- Svi Internet servisi mogli biti kategorizovani prema tome da li su komunikacije tipa 1:1 (one- to-one), 1:N (one-to-many), ili N:N (many-to-many)
- Konverzacija je suštinski simetrična, i tipa je 1:1. postoje samo dve strane u konverzaciji koje su potpuno ravnopravne.
- Komunikacija je takođe simetrična, ali tipa n:n, i u njoj postoji nekoliko učesnika koji su ravnopravni.
- Sadržaj je asimetričan i uglavnom tipa 1:n; informacija se šalje od provajdera do mnogih primalaca, koji uglavnom ne šalju sličnu informaciju nazad.
- Trgovina je asimetrična i uglavnom tipa 1:n; prodavac prodaje robu i usluge mušterijama, koji šalju nazad uplate.

Internet servisi za svaku klasu

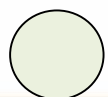
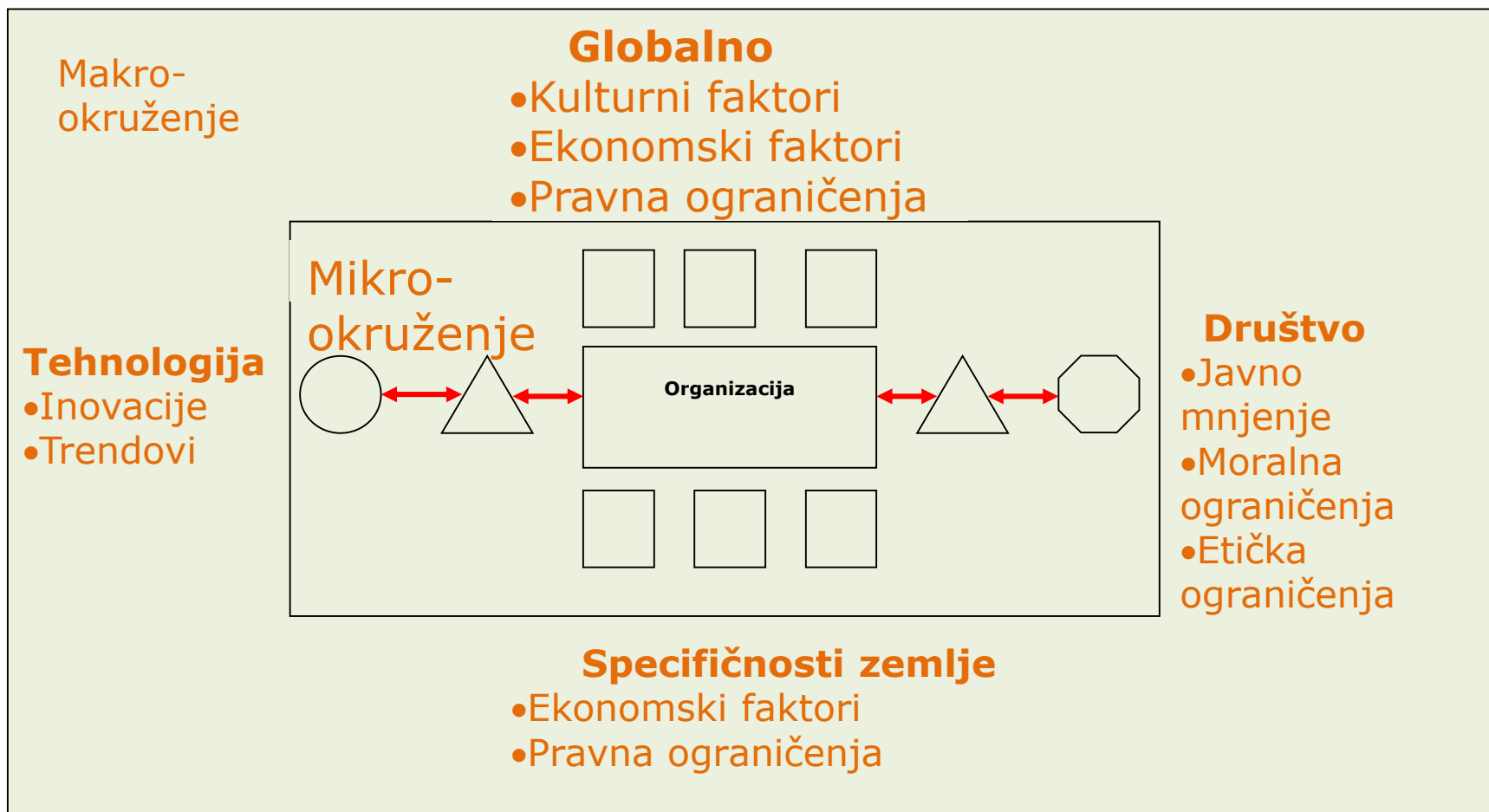
Konverzacija	<i>e-mail, Net telephony, videoconferencing;</i>
Komunikacija	<i>Mailing lists, newsgroups, forums</i>
Sadržaj	<i>World-Wide-Web, push technologies, streaming multimedia;</i>
Trgovina	<i>Encryption, digital cash, micropayments, digital certificates.</i>

Poređenje

<i>Industrijska Ekonomija</i>	<i>Nova Ekonomija</i>
• Ekonomija obima orjentisana na ponudu • Veliki značaj fizičkih resursa • Visoke barijere ulasku na tržište • Nizak nivo tolerancije rizika • Pomoć kupcima od strane prodajnog osoblja • Masovna proizvodnja • Fokus na obavljanje poslovnih aktivnosti • Strategija podrške marki proizvoda	• Ekonomija brzine, orjentisana na tražnju • Veliki značaj resursa znanja • Niske barijere ulasku na tržište • Nizak nivo tolerancije rizika • Samoposluživanje kupaca • Personalizovana proizvodnja • Fokus na uspostavljanju odnosa • Marka proizvoda je ključno strateško sredstvo

Novo poslovno okruženje

Dobavljači

Konkurencija

Posrednici

Kupci

Oblici e-poslovanja

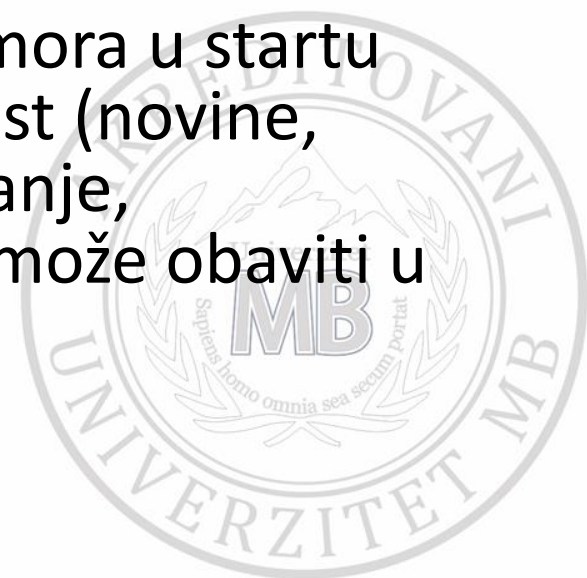
Prema	Potrošači	B2C - Sajt organizacija (Dell, Amazon) (Kelkoo.com, Shoptmart.com)	C2C - Aukcije (QXL, Ebay) - Potrošački pregledi (Bizarte.com, Deja.com)
	Biznis	B2B - Sajt organizacije (dell) - Tržište poslova (CommerceOne, VerticalNet)	C2B - Ponuda mušterija: (LetsBuit.com, Priceline.com)
		Biznis	Potrošači
		Od	

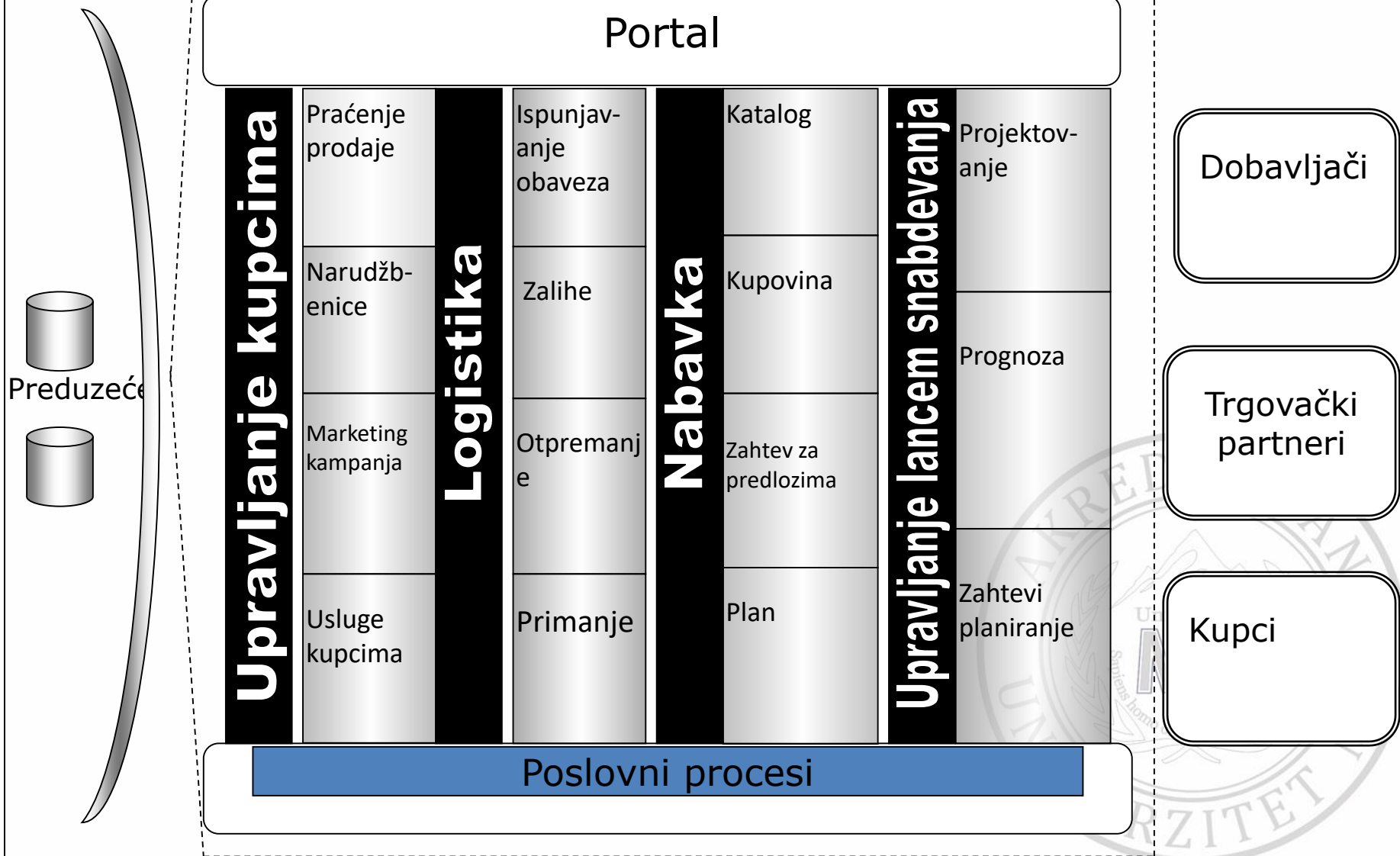
Oblici komunikacija

B2B	Posao prema poslu
C2B	Korisnici prema poslovnom okruženju
B2C	Poslovi prema korisnicima
C2C	Korisnici sa korisnicima
G2G	Intranet Vladin komunikacioni podsystem, Informacije, Servisi
G2E	Intranet Vladini službenici, “chat room” oglasna tabla, učenje
G2B	Internet Snabdevanje, Informacije, servisi
B2G	Internet Komunikacija vlade sa poslovnim partnerima
G2C	Internet Posetioci informacije, Online servisi, Digitalnademokratija
C2G	Internet Komunikacija vlade sa građanima.

Portal

- Portal je mesto na Internetu (webu) odakle postoji mogućnost počinjanja bilo koje online aktivnosti korisnika.
- Za razliku od nekog sajta koji po definiciji može imati jednu ili više Web stranica koje su međusobno povezane linkovima, portal (kapija) mora u startu imati osobinu da se bilo koja aktivnost (novine, email, forumi, chat, oglasi, pretrazivanje, personalizacija... pogledajte yahoo) može obaviti u punoj meri.

Digitalna ekonomija

- Nestajanje posrednika
 - Izveštaj na dole i na gore gubi značaj
 - Posrednik (agent) se zamenjuje softver agentom
- Digitalni proizvodi i usluge
 - Razni formati – muzike
 - Digitalne knjige

Digitalna ekonomija

- 🕒 Nove Organizacione forme
- 🕒 saradnja na daljinu
- 🕒 virtuelni timovi
- 🕒 virtuelna organizacija
 - 🕒 "Ništa od onog što je pronađeno pre vašeg rođenja nije nova tehnologija"
Don Dapscot
- 🕒 digitalna generacija

Digitalna ekonomija

⌚ Rizici digitalne ekonomije

- ⌚ nestabilnost
- ⌚ nezaposlenost
- ⌚ raslojavanje
- ⌚ nemoral
- ⌚ kriminal
- ⌚ bezbednost i privatnost

Digitalna ekonomija

🕒 Digitalni nervni sistem

🕒 Više od 50 % bruto dohodka je obrada informacija

🕒 Bil Gates

🕒 Speifična integracija ljudi i računara u informacione sisteme

🕒 sinteza poslovne i tehnološke strukture

🕒 radnici znanja (knowledge workers)

